

Натисніть тут, щоб

КУПИТИ КНИГУ НА САЙТІ

або

заможляйте по телефону:

(0352) 28-74-89, 51-11-41

(067) 350-18-70

(066) 727-17-62

Я.Ф. Морська
С.М. Шароварко

**ВИВЧЕННЯ ТВОРІВ
НАПАМ'ЯТЬ
У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ**

Посібник для вчителя

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.202.5(Укр)
М79

Морська Я.Ф., Шароварко С.М.

М79 Вивчення творів напам'ять у початкових класах: Посібник
для вчителя. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2010. — 56 с.

ISBN 978-966-10-1250-8

У посібнику подано розробки нестандартних уроків з вивчення творів напам'ять, зміст яких відповідає чинній навчальній програмі з читання для 2-4 класів.

Автори посібника пропонують цікавий ігровий матеріал, творчі завдання з використанням різних прийомів заучування напам'ять на основі інтерактивних форм роботи на уроках.

Для вчителів початкових класів, студентів педагогічних навчальних закладів, батьків.

ББК 74.202.5(Укр)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина даного видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-1250-8

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2010

Тема. ІВАН ФРАНКО “ДРІМАЮТЬ СЕЛА”, ЛІНА КОСТЕНКО “ЗДИВОВАНІ КВІТИ (2 КЛАС)

Мета. Удосконалювати вміння виразно читати вірш, розширювати знання про авторів поезій; розвивати естетичні почуття дітей, образне мислення і мовлення; виховувати любов до природи рідного краю, бережне ставлення до неї.

Обладнання: дидактичні матеріали для проведення мовних ігор, портрет І. Франка, тематичні ілюстрації, стрічка «Буквений ряд».

Хід уроку

I. Підготовчі вправи.

1) Вправа «Старт-фініш» (для нарощування темпу читання).

сон — сонце	сажа — сажати
вік — віконце	лама — ламати
столи — столиця	пара — парашут
сини — синиця	марш — маршрут

(Читання слів в різному темпі, на одному диханні.)

2) «Читалочки-переставлялки».

— Переставте склади місцями і прочитайте утворені слова.

ла — се
це — сон
ки — сад
хо — ти
ки — хат
би — вер
да — во

3) Вправа «Дешифрувальник».

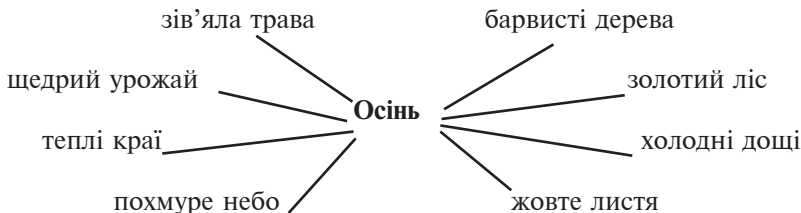
— Розшифруйте слово, яке має такий цифровий код: 6, 6, 4, 5,

9 — пора року.

4) Розвиток зв'язного мовлення. Інтерактивна вправа «Асоціативний куш».

— Про яку пору року йтиме мова?

— Які асоціації виникають у вас, коли ви чуєте слово “осінь”?

(Учні висловлюють думки, записують словосполучення).

— Використовуючи словосполученнями, опишіть ранню (1 варіант) і пізню (2 варіант) осінь.

II. Оголошення теми і мети уроку.

— Дізнатися тему уроку нам допоможе «чарівна стрічка». Стрілки, які показують вгору, вкажуть на автора твору, а ті, що вниз, — його назву.

Д і р в і а м н а Ф ю р т а ь н с к е о л а

↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

(Іван Франко «Дрімають села»)

III. Опрацювання теми уроку.

1. Розширення знань учнів про життєвий і творчий шлях І. Франка. Розповідь чергових «Довідкового бюро».

— 27 серпня 1856 року в селі Нагуєвичі Дрогобицького повіту на Галичині у сім'ї відомого на всю округу коваля народився рудоволосий, ясноокий хлопчик.

— У шість років батьки віддають Івася до школи в сусіднє село. Потім І. Франко переходить до так званої «нормальної» школи при монастирі в м. Дрогобичі, а згодом — до Дрогобицької гімназії.

— Літературна спадщина І. Франка багата і різноманітна: він писав повісті, оповідання, поеми, п'єси, статті — всього близько п'яти тисяч творів.

— Не обділив письменник своєю увагою і дітей. Для них він писав вірші, оповідання, казки. І. Франко опублікував збірку казок «Коли ще звірі говорили», оповідання «Малий Мирон», «Олівець», «Під оборогом», «Грицева шкільна наука».

— Помер поет 28 травня 1916 року, похований на Личаківському цвинтарі у Львові.

2. Слухання вірша І. Франка «Дрімають села».

(Учитель читає вірш напам'ять.)

— Які почуття викликав у вас вірш?

3. Словникова робота.

— Прочитайте у підручнику тлумачення слів *звиваєсь*, *загін*.

— Іван Франко використав їх у такому звучанні, у якому вони вживалися у ті часи, коли жив поет.

4. Читання вірша учнями.

5. Аналіз твору.

— Яка пора року змальована у вірші?

— З чого видно, що це останні погожі дні осені? Доведіть свої слова рядками вірша.

— Які картини природи постали у вашій уяві під час читання вірша?

— Як ви розумієте вислів: «дрімають села»?

— Як описав поет сади? Зачитайте.

— Які слова в останній строфі вказують на те, що літо ще повністю не втратило свої права?

— Як ви розумієте вислів «і ще стрілою ластівка звиваєсь над загоном».

— Розгляньте малюнок, зіставте його зі змістом.

— Що зображено на передньому плані?

Підтвердіть словами вірша.

— Що ще зобразив художник?

— Якими рядками вірша можна підписати малюнок?

— Яка головна думка цього вірша?

6. Підготовка до виразного читання вірша.

— В якому темпі потрібно читати вірш?

— Якою повинна бути інтонація під час читання?

— Які слова вірша потрібно виділити?

— Отже, вірш потрібно читати спокійно, не поспішаючи, немов міркуючи.

7. Виразне читання вірша учнями.

Фізкультхвилинка.

8. Вивчення вірша напам'ять.

1) Читання «запорошеного» вірша.

Дрі_а_ть с_ _а. Я_но ще

о_ін_є с_н_це с_є,

т_х_л_д_м ос_н_ім в_е

в_п_віт_і_п_тя_ _ _е

Т_мн_ _ з_ле_її_адки

др_ _ають вж_ без п_оду,

і_т_хо гр_ють_я_х_ _ки,

і_в_р_и гн_ _ть_я_в_в_ду.

Ще_л_с не с_огне т_м_ва_к_м

о_ін_ім, д_в_им ст_н_м,

і_ще с_рі_ою л_с_івка

зв_ва_сь н_д_з_го_ом.

2) Гра «Відшукай рими».

ще

хатки

сяє

загоном

садки

вже

плоду

воду

стоном

потягає

3) Гра «Хто що робить?».

Села... (дрімають);
сонце... (сяє);
садки ... (дрімають);
хатки... (гріються);
верби... (гнуться);
ліс... (не стогне);
ластівка ... (звиваєсь).

4) Гра «Продовж речення».

Учитель читає початок рядка, а учні продовжують його.

Далі гра продовжується в парах.

5) Робота в групах. Гра «Віднови вірш».

а) Кожна група одержує «розсипану» строфу (рядки записані на окремих аркушах).

— Відновіть строфу, розмістивши рядки в певному порядку.

б) Перевірка правильності виконання завдання.

Кожна група звітує про виконання роботи.

Завдання: Розмістіть строфи відповідно до змісту вірша.

в) Виразне читання вірша.

9. Виразне читання вірша напам'ять.

IV. Опрацювання вірша Ліни Костенко «Здивовані квіти».

1) Самостійне читання вірша учнями.

2) Бесіда за змістом.

— Яку пору доби описала поетеса?

— Чим були здивовані квіти?

— З ким Ліна Костенко порівняла зорі? Чому?

— Які птахи згадуються у вірші?

— Як вони реагували на зміни в природі?

— Якими словами передано раптовість змін у природі? Зачитайте.

— Знайдіть слова, вжиті у переносному значенні.

3) Підготовка до виразного читання вірша.

— З якою інтонацією потрібно читати вірш?

— Які почуття передано в творі?

4) Виразне читання вірша учнями.

V. Підсумок уроку.